

EXPUNERE DE MOTIVE

Crearea si dezvoltarea unui mediu concurential normal constituie unul din principalele obiective ale reformei în România.

Din această perspectivă, "Programul de guvernare" pe perioada 1998-2000 accentuează că *"în concepția Guvernului, accelerarea reformelor trebuie să vizeze, în primul rând, încheierea, în mare, a procesului de creare și consolidare a pietelor – piața reprezentând cel mai eficient mecanism de alocare a resurselor."*

Un pas important în procesul de realizare a cadrului juridic al economiei de piață îl constituie elaborarea Legii concurenței nr. 21/1996. Armonizată cu legislația europeană în materie, Legea concurenței din România creează premisele abordării unitare a problemelor concurenței și ajutorului de stat, prevăzând pentru instituțiile concurenței atribuțiile necesare.

Astfel, Consiliul Concurenței - autoritate administrativă autonomă – conform art.27, lit.k:

"avizează, din punct de vedere al efectelor asupra concurenței, politica și schemele de acordare a ajutorului de stat și controlează respectarea acestor reguli",

iar Oficiul Concurenței - organ de specialitate al Guvernului – conform art.37, lit.g:

"inventariază formele de ajutor de stat, monitorizează și raportează în condiții de transparentă ajutoarele de stat acordate".

În plus, Programul de guvernare menționează, în mod expres că:

"Va fi încurajată activitatea Consiliului Concurenței, atribuindu-se resursele necesare pentru a întări rapid capacitatea acestuia de a pune în aplicare legislația protecției concurenței. Se vor lua măsuri pentru reglementarea controlului și urmăririi ajutoarelor de stat."

Ajutorul de stat este însă o categorie complexă care trebuie cunoscută, asimilată și integrată în fondul comun al premiselor informaționale și decizionale ale întregului sistem instituțional din țară.

Numai într-un astfel de cadru ar fi posibilă analiza și interpretarea măsurilor de sprijin adoptate în favoarea unor ramuri, produse și servicii sau agenți economici, respectiv în favoarea anumitor zone ale țării, și s-ar asigura suportul pentru evaluarea efectelor și orientarea deciziilor de alocare a resurselor.

Un asemenea demers se înscrie și în eforturile necesare îndeplinirii obligațiilor asumate pe linia asigurării compatibilității acordării de ajutoare de stat cu practicile europene în domeniu; aceste obligații sunt cuprinse în Acordurile internaționale, la care România este parte, precum:

- ♦ Acordul european, instituind o asociere între România, pe de o parte, Comunitățile Europene și Statele lor Membre, pe de alta parte (art.64 pct.1(iii)) și Protocolul nr. 2 privind produsele CECO (art.9);
- ♦ Acordul între Statele Asociației Europene a Liberului Schimb și România (art.19 și anexele XII și XIII);
- ♦ Acordul Central European de Comerț Liber (art.23).

Din perspectiva celor de mai sus, a fost elaborat prezentul Proiect de lege, care are ca scop completarea cadrului legislativ cu prevederile necesare referitoare la definirea și regulile de autorizare, monitorizare, raportare și control al ajutorului de stat. Textul propus este armonizat cu legislația statelor membre și cu directivele Uniunii Europene și asigură un instrument indispensabil pentru un răspuns pozitiv în direcția consolidării încrederii în raporturile dintre România și partenerii săi, precum și în realizarea obiectivelor prevăzute în Programul de Guvernare.

Scopul declarat al Legii privind ajutorul de stat, constă în definirea ajutorului de stat și în reglementarea modalităților de acordare, control, autorizare, recuperare, inventariere, monitorizare și raportare a acestuia, precum și în fixarea responsabilităților instituționale privind aplicarea acestor prevederi.

Astfel, în sensul prezentului Proiect de lege, prin ajutor de stat se înțelege orice sprijin din resurse de stat care conferă un avantaj specific numai anumitor beneficiari.

Ajutorul de stat poate fi acordat de către administrația publică centrală sau de către autoritățile publice locale, direct sau mijlocit, prin intermediul altor organisme care administrează fonduri în numele statului.

Conceptul de ajutor de stat include atât măsuri care constau într-un transfer de fonduri publice către beneficiari, cât și renunțarea la unele venituri viitoare – certe sau preconizate. În ajutorul de stat sunt incluse și realizarea de investiții de al căror uzufruct vor beneficia numai anumite produse, servicii sau zone ale țării.

Ajutorul de stat poate fi acordat unui singur beneficiar și în acest caz avem de-a face cu un ajutor individual, sau prin intermediul unei scheme de ajutor care definește un sistem pe baza căruia pot fi acordate alocări specifice de ajutoare agenților economici definiți în mod general și abstract ca potențiali beneficiari de ajutor de stat în baza schemei respective.

Orice ajutor de stat, sub orice formă și indiferent de beneficiar, trebuie autorizat, din punct de vedere al efectelor asupra concurenței, prin decizii emise de Consiliul Concurenței. În cazul în care s-au acordat ajutoare neautorizate de către Consiliul Concurenței (ajutoare ilegale), sau ajutoare interzise de către acesta, sumele acordate vor fi recuperate de furnizori, sau rambursate de beneficiar.

Prevederile propuse se adresează, în egală măsură, administrației publice centrale și autorităților locale.

Inventarierea ajutoarelor de stat, monitorizarea acestora și întocmirea Raportului anual sunt atribuții ale Oficiului Concurenței, în prezenta lege fiind definite cadrul, modalitățile, principalele

elemente ale sistemului informational necesar realizării acestora, precum si posibilitatea acordării de asistentă de specialitate la elaborarea noilor scheme de ajutor de stat.

Întrucât prezentul Proiect de lege se înscrie în obiectivele reformei, contribuind la completarea cadrului juridic al economiei de piață, oferă autorității publice instrumentul alocării transparente a resurselor bugetare, constituie premisa creșterii încrederii partenerilor țării noastre în aplicarea fermă a principiilor si regulilor economiei de piață în formularea politicii economice si este armonizat cu legislatia europeană pertinentă, propunem înscrierea pe ordinea de zi si adoptarea lui în Parlamentul României.